

RAN-2101130703040005

M.A. (Sem. - III) Examination November - 2025

Agricultural Economics - III (New)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.
The number on the right side indicate the full marks of the question.

Seat No.:

Student's Signature

- પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (10)**
1. પ્રો. એજવર્થ હેબરલરે આપેલો કૃષિક્ષેત્રે વ્યાપારની શરતોનો ખ્યાલ ટૂંકમાં સમજાવો.
  2. બીજી ખેતમજૂર તપાસ સમિતિનું વર્ષ જણાવી, સમિતિએ આપેલી ખેતમજૂર કુટુંબની વ્યાખ્યા જણાવો.
  3. કૃષિ બજેટિંગ એટલે શું?
  4. કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રની સ્થાપના કઈ સમિતિની ભલામણ દ્વારા કરવામાં આવી હતી?
  5. સંકલિત ગ્રામ વિકાસ કાર્યક્રમે આપેલી ખેતમજૂરની વ્યાખ્યા જણાવો.
- પ્ર. 2. કૃષિક્ષેત્રે વ્યાપારની શરતો એટલે શું? ભારતમાં કૃષિક્ષેત્રે વ્યાપારની શરતોના અભ્યાસો અને વલણો સમજાવો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 2. ખેતમજૂર તપાસ સમિતિએ આપેલી ખેતમજૂરની વ્યાખ્યા આપી, ભારતમાં વર્તમાન સમયમાં ખેતમજૂરોના પ્રશ્નો અને નિવારણ માટેના ઉપાયોની ચર્ચા કરો. (13)**
- પ્ર. 3. કૃષિ ઉત્પાદન વિધેયની વિભાવના સમજાવી, કોબ-ડગ્લાસ અને CES વિધેયની કૃષિ સુસંગતતા સાથે તુલના કરો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 3. અ. મુખ્યમંત્રી પાક સંગ્રહ યોજના (07)**
બ. ખેડૂતોને પાક મૂલ્યવૃદ્ધિ માટે પ્રોત્સાહન આપવાની યોજના (06)
- પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે) (14)**
1. પ્રાપ્તિના ભાવો
  2. ખેત મજૂર અને ન્યૂનતમ વેતનદર
  3. ખેડાણ ઘટક અને ઉત્પાદન કાર્યક્ષમતા
  4. કૃષિ વિજ્ઞાનકેન્દ્ર

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Answer the following questions briefly. (10)**
1. Explain briefly the concept of terms of trade in agriculture given by Prof. Edgeworth Haberler.
  2. Mention the year of the Second Agricultural Labour Enquiry Committee and state the definition of an agricultural labour household given by the committee.
  3. What is agricultural budgeting?
  4. On the recommendation of which committee was the Krishi Vigyan Kendra(KVK) established?
  5. State the definition of agricultural labourers as given by the Integrated Rural Development Programme (IRDP).
- Q. 2. What are the terms of trade in the agricultural sector? Explain the studies and trends of terms of trade in agriculture in India. (13)**
- OR**
- Q. 2. State the definition of agricultural labourers given by the Agricultural Labour Enquiry Committee, and discuss the present-day problems of agricultural labourers in India along with measures for their solution. (13)**
- Q. 3. Explain the concept of agricultural production function. Compare the Cobb-Douglas and CES functions with reference to their applicability in agriculture. (13)**
- OR**
- (A) Chief Minister Crop Storage Scheme (06)
- (B) Scheme to Encourage Farmers for Crop Value Addition (07)
- Q. 4. Write short notes. (Any two) (14)**
1. Procurement Prices
  2. Agricultural Labourers and Minimum Wages
  3. Farm Inputs and Production Efficiency
  4. Krishi Vigyan Kendra
-